

Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap

Studieplan för utbildning på forskarnivå i Medie- och kommunikationsvetenskap

(Doctoral Studies in Media and Communication Studies)

Beslut	FN 2026-03-19	Dnr.	HS 2026/423	Ersätter	HS 2020/479
Giltighet fr.o.m.	2026-03-19	t.o.m.	Tillsvidare	Handläggare	Monica Eriksson

Beslut om inrättande

Studieplanen är fastställd 2026-03-19 av fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap. Utbildning på forskarnivå ges i den omfattning som tillgängliga resurser medger. Allmänna bestämmelser för utbildning på forskarnivå finns i Högskolelagen och Högskoleförordningen.

1. Allmänt

Inom medie- och kommunikationsvetenskap (MKV) studeras mediernas roll i samhället, deras produktionsvillkor, innehåll och publik. MKV är ett tvärvetenskapligt ämne som bygger både på samhällsvetenskapliga och humanistiska teorier och metoder.

MKV har funnits i Karlstad sedan början av 1970-talet. När Karlstad 1999 blev universitet fick ämnet fasta forskningsresurser och sedan 2002 en egen forskarutbildning. MKV i Karlstad inrymmer två huvudsakliga forskningsmiljöer; Geomedia respektive NODE (The Ander Centre for Research on News and Opinion in the Digital Era). Doktorander kommer via forskningsseminarier knutna till ämnet och dess forskningsmiljöer snabbt in i de vetenskapliga samtalen kring vår tids aktuella medie- och kommunikationsvetenskapliga frågor.

Ämnet samarbetar delvis med andra lärosäten och ämnen inom och utom Karlstads universitet vad avser forskarkurser och handledning.

2. Utbildningens mål

Allmänna mål för utbildning på forskarnivå beträffande kunskap och förståelse, färdighet och förmåga, samt värderingsförmåga och förhållningssätt, anges i Examensordningen (Högskoleförordningen, bilaga 2, SFS 2006:1053):

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen ska doktoranden

- *visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.*

För doktorsexamen ska doktoranden

- *visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och*
- *visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.*

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen ska doktoranden

- *visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med*

adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,

- *visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och*
- *visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forskning och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.*

För *doktorsexamen* ska doktoranden

- *visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,*
- *visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,*
- *med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,*
- *visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,*
- *visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och*
- *visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.*

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För *licentiatexamen* ska doktoranden

- *visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,*
- *visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och*
- *visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.*

För *doktorsexamen* ska doktoranden

- *visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och*
- *visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.*

Vetenskaplig uppsats/ Vetenskaplig avhandling

För *licentiatexamen* ska doktoranden ha fått en vetenskaplig uppsats om minst 60 högskolepoäng godkänd.

För *doktorsexamen* ska doktoranden ha fått en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling) om minst 120 högskolepoäng godkänd.

Ämnesspecifika mål

Ämnesspecifika mål för utbildning på forskarnivå i MKV vid Karlstads universitet utgörs av följande:

- doktoranden ska visa brett kunnande i ämnesrelevant forskningsmetodik såväl teoretiskt som praktiskt.
- doktoranden ska utifrån egen forskning visa förmåga att planera, leda, slutföra och publicera forskning såväl nationellt som internationellt.
- doktoranden ska kunna vara verksam i tillämpade forsknings- och utredningsuppdrag inom något eller några av medie- och kommunikationsvetenskaps tillämpningsområden.
- doktoranden ska också visa insikter om mångvetenskapliga arbetssätt och erfarenheter av möten över traditionella ämnesgränser.

3. Behörighet

Behörig att antas till utbildning på forskarnivå är den som uppfyller villkor för såväl grundläggande som särskild behörighet och som har sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen.

3.1 Grundläggande behörighet

*Grundläggande behörighet har den som har avlagt en examen på avancerad nivå, fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller som på annat sätt inom eller utom landet har förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper. Fakultetsnämnden får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet om det finns särskilda skäl.
(Högskoleförordningen, 7 kap.)*

3.2 Särskild behörighet

Särskild behörighet har den som har avklarade kurser om minst 90 högskolepoäng i medie-och kommunikationsvetenskap motsvarande grundkurs, fortsättningskurs och fördjupningskurs. Behörig är även den som på annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

4. Antagning

Ansökan om antagning till utbildning på forskarnivå sker i den ordning som fastställts av universitetsstyrelsen vid Karlstads universitet.

5. Urval

Urval bland behöriga sökande till utbildningen på forskarnivå görs med hänsyn till den bedömda förmågan att framgångsrikt bedriva utbildning inom ämnet. Urvalet baseras på den sökandes avhandlingsförslag och tidigare studieresultat med betoning på kvaliteten hos de självständiga skriftliga arbeten av forsknings- och utredningskaraktär som ingått i utbildningen, i synnerhet på avancerad nivå. Vikt läggs också vid den sökandes forskningsinriktning och ämnets befintliga handledarkapacitet samt vid den sökandes avsikt att närvara och delta i ämnets forskningsmiljö.

6. Utbildningens innehåll och uppläggning

Utbildningen på forskarnivå kan genomföras med sikte på doktorsexamen respektive licentiatexamen. Doktorsexamen innebär en nominell utbildningstid på fyra år, motsvarande 240 högskolepoäng, och licentiatexamen innebär en nominell utbildningstid på två år, motsvarande 120 högskolepoäng. Utbildningen innehåller dels en kursdel och dels ett självständigt arbete (vetenskaplig avhandling respektive uppsats). För doktorsexamen omfattar kursdelen 90 högskolepoäng och avhandlingen 150 högskolepoäng. För licentiatexamen omfattar kursdelen 45 högskolepoäng och uppsatsen 75 högskolepoäng.

6.1 Kurser

Forskarutbildningen består av obligatoriska ämnesspecifika baskurser, obligatoriska högre seminarier och valbara ämnesspecifika specialkurser.

Obligatoriska ämnesspecifika baskurser

De ämnesspecifika baskurserna omfattar 30 hp för doktorsexamen och 22,5 hp för licentiatexamen.

Baskurserna fastställs genom särskilda anvisningar som utfärdas av ämnets professor(er). De obligatoriska baskurserna ska anges i doktorandens individuella studieplan. (ändrat från planerade till obligatoriska)

Obligatoriska högre seminarier (7,5 hp)

Doktorander förväntas delta aktivt i institutionens högre seminarier. Aktivt deltagande examineras genom den obligatoriska kursen Högre seminarier (7,5 hp), som fullgörs genom att doktoranden deltar i minst 20 av institutionens högre seminarier och bidrar aktivt vid varje tillfälle, exempelvis genom frågor eller kommentarer. (ändrat från "tillgodoräknas" till "examineras" eftersom det kommer finnas en färdig kurs som studenterna antas på och examineras på)

Ämnesspecifika specialkurser (valbara)

De valbara specialkurserna omfattar 52,5 hp för doktorsexamen och upp till 15 hp för licentiatexamen. Specialkurserna anordnas utifrån den kompetens som finns bland forskarna inom ämnet och med hänsyn till doktorandernas forskningsintressen. Specialkurserna väljs i samråd med handledare och examinator och kan väljas så att de stödjer avhandlingsarbetet och de särskilda kunskaper som detta kräver. Deltagande i kurser vid andra lärosäten, både nationella och internationella, uppmuntras.

Tillgodoräknande av poäng

Kurspoäng från baskurser, högre seminarier och specialkurser kan, efter godkännande av examinator, tillgodoräknas den studerande efter avklarade kurser givna vid MKV i Karlstad eller vid andra ämnen och lärosäten. Examinator avgör om någon av kurserna kan bytas ut mot en likvärdig kurs för licentiat- respektive doktorsexamen.

6.2 Doktorsavhandling och licentiatuppsats

Deltagare i utbildning på forskarnivå ska utarbeta en vetenskaplig avhandling för doktorsexamen respektive en vetenskaplig uppsats för licentiatexamen.

Doktorsavhandling och licentiatuppsats kan antingen vara ett vetenskapligt sammanhängande verk, det vill säga en monografi, eller en

sammanläggningsavhandling. Kraven för respektive format specificeras i en separat policy antagen vid MKV i Karlstad.

Doktorsavhandlingen ska försvaras vid en offentlig disputation. Licentiatuppsatsen ska försvaras vid ett licentiatseminarium.

Doktorsavhandling och licentiatuppsats författas i normalfallet på svenska eller engelska. Ämnet för avhandlingen väljs i samråd med handledare och examinator. Produceras avhandlingen i samarbete med andra ska den enskilda doktorandens insats klart kunna urskiljas. För mer information se gällande regelverk vid Karlstads universitet: Regler för utbildning på forskarnivå.

6.3 Handledning

Den som antagits till utbildning på forskarnivå har rätt till handledning enligt gällande antagningsordning för forskarutbildning vid Karlstads universitet.

6.4 Individuell studieplan

Vid studiernas början ska doktoranden i samråd med sina handledare upprätta en individuell studieplan (ISP). Studieplanen ska innehålla en tidsmässigt realistisk planering för utbildningen på forskarnivå samt för handledning. Planen ska också innehålla en introduktion till forskningsområdet, problemformulering, forskningsarbetets syfte, metodiska och teoretiska utgångspunkter samt aktuella forskningsetiska överväganden. Den individuella studieplanen ska kontinuerligt (minst en gång per år) följas upp med kommentarer och eventuella korrigeringar i skriftlig form.

6.5 Examination

Examination av kurser sker enligt gällande kursplaner. Vetenskaplig avhandling, respektive licentiatuppsats examineras enligt högskoleförordningen (Kap. 6, §§ 33-55), samt gällande policydokument vid Karlstads universitet. Forskarutbildningen inom MKV leder till filosofie doktorsexamen, alternativt filosofie licentiatexamen.